

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Redacția și Administrația:

Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.

Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:

pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei
pe 1 an 120 lei pentru Inst. și Aut. 500 lei
Pentru jurnali 50 lei pe anul întreg.
Exemplarul 2 Lei.

Dr. Iustin Pop

Un Supraom.

Organizațiile partidului nostru național-tărănesc din Ardeal și Banat luase hotărârea, ca pe ziua de 2. Iunie a. c. să-l sărbătorească pe Iuliu Maniu printr-o mare manifestare populară la Alba-Iulia pentru cei 40 ani, decând a fost ales în Comitetul Național al românilor de dincoace de Carpați în timpul regimului unguresc și 30 ani de activitate parlamentară. Iuliu Maniu însă prin scrisorile adresate domnilor Mihai Popovici și Dr. Ioan Pop, inițiatori ai acestei sărbătoriri, a declinat marele omagiu pe care au vrut, să i-l închine Ardealul și Banatul.

Eram obicinuiți cu atitudinile lui Iuliu Maniu, pururea de nota frumseții și nobilei modestii, cu toate acestea cred, că nu se găsește în țara aceasta un singur cetățean cu demnitate, care să nu se impresioneze și să nu simtă un fior de înaltă emoție sufletească cetind, că cel, ce este mândria noastră, care de pe acum ar merita un monument „aere perennius”, a renunțat la sărbătorirea sa. E un gest acesta, care constituie o nouă și superbă dovadă a gândirii sale alese și a simțirei de profundă sinceritate asupra soartei neamului românesc. E un gest acesta de așa o splendidă rezignare și sacrificare a persoanei sale, de care nu se prea găsește în istoria omenirii, poate numai în încântătoarea fantezie, care a creat toată viața mitologiei grecești cu eroii ei semizei ori poate în timpurile clasicismului roman, când moravurile străbunilor nostri erau în plina lor virginitate sau în aschetismul creștinismului, când acesta era în cea mai avântată înflorire a lui ori că așa un gest nu poate emana decât dela un *Übermensch* așa cum îl crease în concepția principală a sa genialul filosof Nietzsche.

Gestul acesta este cea mai elocventă identificare cu neamul său, cu al cărui suflet Iuliu Maniu își confundă și seninul și amarul sufletesc al său. Iuliu Maniu nu vrea, să cunoască și să-și aplice vorba: „*Nil humanum a me alienum esse puto*”, pentru că el știe, ca prin eroismul său moral să se desbrace de tot, ceace este omenesc. Gestul acesta e de un clasicism cu atât mai înalt, pentru că suntem în țara, în care plaga sărbătoririlor, parăzilor, defilațiilor, banchetelor, festivităților și afișărilor de sus și până jos e dusă la paroxism deși ele sunt nespuse de costisitoare iar depe corpul sârmanei țări curg zdrențele și sângerează pe in-

finite locuri. Și plaga aceasta este inextermibilă nu numai, dar e și perversă, căci noi sărbătorim pe oricare aventurier și cavalier de industrie, dacă el a știut, să parvină pe calea strămbătății ba suntem țara, în care se declară morți ai națiunii figuri de aceia, a căror viață a fost o păcătoșenie împotriva neamului.

Nu lipsește din acest gest nota dramatică ba chiar tragică. Nici nu se putea altfel, căci el, omul de concepție cu principii statornicite în puterea lor de garanță în de a produce binele și propășirea oricărui neam, vede, că concepția lui n'are mediu de propagare la noi iar ceea ce domină viața noastră publică, sunt: egoismul bestial până la cel mai îngrozitor grad, demagogia cu scoborârea ei la infima treaptă a deșantării apoi rafineria diabolică a spiritului anarchic greco-fanariotic cu intrigele și aleșurile ei, lipsa simțului pentru binele colectivității, lipsa solidarității și dreptății sociale, cari toate au produs desnădejdea, în care e aruncat azi poporul românesc. Așa o stare sufletească poate numai să zăvorască inimile împingând spre gânduri sinistre.

Iuliu Maniu își vede năruită de flagelul bizantinismului a tot distrugător opera visată, voită și concepută de el, pe care înțelegea, să o creeze după cele mai ideale, cele mai înalte și cele mai moderne imperative ale gândirii omenești, pentru ca astfel noul stat român să fie un stat-model, în care orice cetățean, român sau neromân, rotindu-și privirea în jur de sine, să poată zice, că și-a aflat patria în această țară iar civilizația să poată spune, că și-a găsit o vatră caldă pe pământul românesc.

Gestul lui Iuliu Maniu e produs de o decepție profundă dar justă și cine e mai în drept, să se resimtă de ea decât acela, care o viață întreagă și-a pus toate energiile sale spirituale, morale și sufletești, ca să ajungem pe pământul făgăduinții al României întregite. El, care întruchipează nădejdele noastre înspre mai bine, trebuie, să simtă un profund amar, când în această țară întregită, în bună parte opera lui, s'au găsit ființe, puse la locuri înalte chiar în slujba armatei, cari stăpânite de cel mai spurcat politicianism pentru motive diabolice i-au hotărât și i-au organizat asasinarea morală.

Dar mai are gestul lui Maniu și o altă notă de frumseță: dragostea pentru Ardeal și încredințarea acestuia.

Iuliu Maniu nu-și manifestă această dragoste ca un eflux al regionalismului, ci ca o dovadă a faptului, că sufletul lui de aur în Ardeal s'a plămădit, în suferințele acestuia, cauzate de opresiunea și împilarea politică de durată milenară. El cu sufletul lui mare, a știut, să îndrăgească Ardealul cu așa o dragoste, care nu putea să-și în România de azi, unde Iuliu Maniu putea, să abundeze în mărirea. El iubește Ardealul cu înțelepciunea, că iubindu-l, își iubește și mai mult patria.

Dar Iuliu Maniu nu e un pesimist văierător. El avertizează numai, dar nu desnădăjduiește. El nu și-a dorit, să se învalue în blană de lupoaică, pe care un altul o consideră de miraculosul talisman al puterii. Iuliu Maniu știe una, că puterea e la popor și voința acestuia e suveranitatea țării, peste care nu se poate trece. Chiar pentru aceasta el știe, că un domnitor înțelept își zice, că e slujitorul țării dar nici o țară nu poate spune, că ea e slujitoarea domnitorului. Pentru acest motiv el preconizează lupta pentru așezarea țării pe făgaș de morală, de adevărat patriotism, de constituționalism, singurele cari pot da garanța viabilității acestei țării.

Azi Iuliu Maniu apare într-o splendoare și mai mare. Azi suntem și mai convingși, că dacă pe el nu l'am avea, țara aceasta ar fi pur și simplu o pierdită, pe care ar desfrâna-o desfrânul. Iuliu Maniu este un mare clenodiu al neamului românesc, care face dovada vie, că mai există geniul românesc nefalsificat, mai există tradiție ardeleană și că mai există și o înaltă și riguroasă etică politică, care își ia izvorul din morala creștină, singura, ce poate salva și înălța un neam. Numai civilizațiunea adăpată la concepția creștină poate produce fericirea noastră, căci numai ea poate crea o unitate de strânsă legătură etică în marele larg al Societății omenești.

Iuliu Maniu e azi și mai adâncit în sufletele noastre și e cel mai mare stupid cel ce crede, că l'am putea abandona vreodată. Zădărnica e orice uneltire, de ori unde ar veni ea. Noi toți laolaltă purtăm numele lui Iuliu Maniu și el singur poartă numele noastre ale tuturor. El a creat și singur el a putut crea frăția noastră românească, care dacă va trebui, a *cheren'a movebit*.

Dr. Iustin Pop.

Abonați „Solia”
pentru țărani numai
cu 50 lei pe anul întreg

Un mort politic

Alegerile din Februarie s'au sfârșit cu înfrângerea partidului liberal și cu moartea politică a candidatului lor, a dlui Mioc. Pentru că, căderea unui prefect în funcțiune, la alegeri parțiale, nu vizează numai politica partidului ei și referințele politice ale persoanei care candidază. Și, în politică sunt legi, cari se aplică cu o inexorabilă logică, oricât de inexplicabile ar fi funcțiunile lor.

Acest lucru însă, se vede că nu l'a înțeles și încă nu-l înțelege Dl Mioc, pentru că dacă l'ar înțelege n'ar mai sta nici un moment în fruntea prefecturii Hunedoara, ca să dea aspectul și impresia unui mort și despoiat complet de autoritate politică în funcția pe care o mai ține.

Dar dl Miocu, acum se dovedește că multe și nefrumozități lucruri politice nu a înțeles și nu înțelege. Nu a înțeles că, dacă vrei să-ți ajungi scopurile politice, nu-i de ajuns să fii cu ochii numai la adversarii din afară, ci, de multe ori este mai de lipsă să te înarmezi mai puternic împotriva prietenilor din sânul partidului; iar acum nu înțelege că prietenii cari i-au mai dat prefectura, după înfrângerea suferită, au făcut-o ca prin aceasta să-l îngroape de-abinelea politicește. Prietenii și patronii politici ai dlui Miocu au fost călăii politici ai lui în alegerea parțială, iar acum vreau să-i fie și necrofoni politici. Se vede că un sentiment creștinesc de ultima oră i-a făcut generos cu d-sul, dându-i ajutorul ca să se și înmormânteze politicește: pentru că prefectura în mâinile dlui Miocu, după alegerile parțiale, este înmormântarea lui politică pentru todeauna.

Dl Miocu ai o profesiune în ale cărei obicinuițe zilnice este și meditația. Meditează puținel și asupra momentelor și problemelor politice, ca să ajungi să cunoști două lucruri: că ai făcut o imensă greșală când ai luat parte la rușinoasa debarcare a dlui Valcu, crezând că-i vei lua locul; iar acum faci o și mai mare neghiobie politică, când îți cheltuiești ultimile resturi de prestigiu politic și te lași înmormântat definitiv, prin cramponarea la prefectură cu stăta lipsă de demnitate, cum nu dorim să vedem nici la un adversar politic: fiindcă ești localnic de ai noștri.

Meditează și vei vedea că mirosul a moarte politică în jurul d-tale, Verax.

Minerii dela Brad vor declara greva foamei

1600 de mineri cer pâinea pe care Societatea „Mica” nu vrea să le-o dea

Noi știm că Soc. „Mica” deși are obligațiunea ca să lucreze pe terenurile ce-i sunt concesionate totuși are zeci de galerii închise pe cari nu vrea să le lucreze fiindcă astfel cca. 1600 de șomeri fără lucru. — Aceștia s'au grupat într-o asociație care care a cerut Soc. „Mica” că dacă nu-i angajează și nu le dă de lucru, să-i lase pe ei să deschidă galeriile aflătoare azi în nelucrare, în regie și pe răspunderea lor numai ca să aibe de lucru. — Societate „Mica” însă nu le-a dat, susținând unii că aceștia n'ar fi tocmai șomeri fiindcă au o căsuță și grădiniță în jurul casei și ca atare sunt proprietari. — Unul dintre moșii disperati le-a răspuns că

doară dacă au o căsuță prăpădită n'o să mănânce pereții casei.

„Mica” însă nu vrea să știe de mizeria moșilor și astfel aceștia au hotărât că dacă până Marți în 26 Mai 1936 nu li-se soluționează dorințele, la ora 8 dimineața vor declara 1600 de inși din toate comunele miniere, greva foamei, căci spun ei și așa murim de foame măcar să murim luptând pentru drepturile noastre.

Iată unde duce politica și dragostea de țară a celor cari reprezintă azi dreapta, — ca domnii dela „Mica” ca i nu au în vedere decât apărarea patrimoniilor lor materiele nemăsurat de mari.

Dictatură sau libertate?

Am văzut la Orăștie defilarea membrilor grupărilor politice: totul pentru țară, fosta gardă de fier. Sub conducerea câtorva tineri învesmântați în cămăși verzi au defilat țărani și câțiva tineri intelectuali, ca să arate lumii că există și ca să impresioneze prin metode militariste și războinice. Probabil și în alte părți se procedează la fel. Și nu tăgăduim, că se accentuează cu oarecare succes, în rândurile țărănimii, mișcarea de dreapta.

În general vedem că se petrece un fenomen foarte curios. Frământările politice înfățișate în atâtea partide politice încep a cristaliza și în țara noastră, în două mari și puternice direcții: carente și formațiuni politice de dreapta și curente și formațiuni politice de stânga. Curentul de dreapta vrea să mențină actualul regim politic așa zis capitalist prin dictatură; iar curentul de stânga vrea să apere drepturile și libertățile politice prin exaltarea muncii și a drepturilor ei. În centrul sistemului politic de dreapta stă capitalul cu reprezentantul său banul; în centrul sistemului politic de stânga stă munca cu reprezentantul său muncitorul.

Fiecare din aceste curente are lipsă de o putere numerică să-i susțină și apere regimul. Și aceasta este țărănimea română. De la înțelepciunea și simțul ei de conservare atârână viitorul neamului nostru. Ea va da răspunsul hotărât, că vom avea în țara noastră dictatură sau regim de libertate.

Curentul de dreapta e a celor puțini și privilegiați, cari cu puterea banului și a supremației lor de cultură cântă să covârșească și să atragă țărănimea în rândurile lor și la dispoziția lor cu formule și lozinci cari exaltescă cele mai dragi și mai proprii sentimente ale poporului: iubirea de neam. Sentimentul iubirii de de neam este un sentiment mistic, care se egalează cu instinctul conservării, la poporul nostru. Și acesta-l exploatează și-l exaltescă, cu atâtea dibăci, cei de dreapta, ca cu aceste forțe iraționale ale minții țărănești, să și-i facă instrumente ale veltăților dictatoriilor.

Imi vine în minte, că după descoperirea Americii, europenii mai culți și mai vicleni decât sălbatecii și barbarii autohtoni ai Americii, ca să poată avea tot folosul noului continent, multă vreme s'au menținut pe la periferie. În acest timp au observat și studiat calitățile sufletești ale lor cu toate însușirile și slăbiciunile. Au descoperit la ei o extraordinară dragoste pentru muzică. Au construit deci lăzuri și în ele s'au instalat cu instrumente muzicale, au parcurs râurile Americii în sunetele melodilor armonioase. Localnicii auzindu-i n'au putut rezista, s'au coborât de prin ascunzături, au intrat în apă, s'au împrietinit cu ei, li-s'au supus lor și s'au înălțat minunea cuceririi de pe urma căreia au realizat bogățiile legendare și au construit orașele mari, fără pereche. Iar bieții localnici sunt pe cale de a pieri, numai cu pensie dela stat și dispoziții de îngrijire specială le mai ține specia.

Așa se amăgește buna credință a poporului nostru cu frumoasele formule ale naționalismului, așa se încadrează în disciplina dictaturii forțele țărănimii, speculându-se cel mai propriu și mai real simțământ al țărănilor: simțământul dragostei de neam.

Cei cari urmează acestei chemări nu și pun întrebarea, că această nouă orientare cui folosește și pe cine servește?

Această întrebare dacă și-o va pune țărănul, nostru, atunci va vedea și va cunoaște, că locul ei nu-i în garda de fier și partidele de dreapta, ci în partidul național-țărănesc, care în programul său și acțiunea politică pe care o desfășoară vrea să înălțeze clasa muncitoare și a țărănimii prin înălțarea simțului național și prin așezarea muncii lui la locul de preț, care li-se cade. Și aceasta vrea să o facă într-o atmosferă de perfectă libertate personală și colectivă.

Să răspundă deci țărânii, că vultesc dictatură și atunci să se înscrie în rândurile celor de dreapta sau vultesc libertate și atunci să îngroașe rândurile partidului național-țărănesc!

V. P.

Vizitele d-lui deputat Ghiță Popp prin munții apuseeni

Dl deputat Ghiță Pop, fost ministru se află de o săptămână în județul nostru. Domnia Sa a vizitat mai multe centre, întreținându-se cu fruntașii noștri de acolo și cu poporul, interesându-se de aproape de nevoile locale. Astfel Duminecă a vizitat orașul Hunedoara. Luni a vizitat Hașegul, iar Miercuri a vizitat împreună cu dl Dr. Alex. Harlea, Bradul și Baia de Criș, interesându-se mai cu seamă de situația muncitorimeii dela soc. „Mica”, despre care au aflat lucruri jalnice, chiar dela delegații muncitorilor și a locuitorilor cu cari au vorbit. Despre situația lor peste 1600 de moși șomeri au înaintat d-lui Ghiță Popp un memoriu, rugându-l să nu-i lase pradă ma-

relui capitalism exploatare.

Pentru complectarea cercetărilor și pentru o cât mai fidelă înregistrare a lor, i-a însoțit și dl I. Th. Ilea, redactorul ziarului „Dimineața”.

La Brad dl Ghiță Pop a făcut mai multe vizite la domiciliul fruntașilor noștri, a d-lor Dr. Gora, I. Draia, Dr. Impărat, Dr. Cioflica și Al. Vraciu.

La Baia de Criș a fost primit în casele d-lui Dr. Iacob Oncu, f. prefect, unde a avut loc o consfătuire cu fruntașii din Baia de Criș și din comunele învecinate.

Dup'aceea dl Ghiță Popp a plecat spre Deva, urmând ca zilele viitoare să cerceteze și celelalte centre ale județului.

Grija Școlii

Dl. Prof. Dim. Gusti despre rolul învățătorului.

Dl Prof. DIM. GUSTI, f. ministru al instr. publice, a prezentat un documentat raport, asupra școlii primare și culturii poporului.

D-za ocupându-se de tendințele viitorului Stat, a arătat în ce constă rolul covârșitor, care și este rezervat școlii, în special.

D-za a spus:

„Statul nou fără o cultură nouă, fără o școală nouă și fără un învățător nou, nu se poate concepe. Ele alcătuiesc însăși temelie, fără de care totul n'ar fi decât o întocmire stearpă.

Activitatea școlii trebuie să se rezeme pe o doctrină, bine definită, care reese din îmbinarea a două noțiuni curente, dar de multe ori rău înțelese: școala primară și cultura poporului.

Sunt două noțiuni, cari pentru mulți nu stau împreună și cari în realitate nu numai că nu se exclud, dar se completează.

Legătura dintre ele este mai mult decât strânsă, — este organică. Ea pornește din conceptul unitar al culturii naționale”.

În continuare, dl D. Gusti a insistat asupra problemelor ce se pun școlii primare, frecvența și analfabetismul, arătând soluțiile cele mai bune, care să rezolve, în același timp și celelalte categorii de analfabetism, creat prin ruperea contactului cu școala, odată cursul primar terminat.

Foștul Ministru de instr. ocupându-se de programul ce și propune partidul să-l realizeze la guvern, pe țărănul școlar și al cături, între altele a subliniat:

a) Crearea unei legături, cât mai strânsă, între Școală și Stat; b) Introducerea serviciului social obligatoriu, pentru toți funcționarii — înainte de a intra în funcțiuni, trimeși să ridice setul; c) reforma școlii normale, în sensul unei mai bune pregătiri a învățătorului; d) organizarea școlilor profesionale și tehnice; e) înălțarea șomajului și evitarea emigrării, la oraș, a fiilor de țărani.

Din expunerea acestui program, trebuie subliniat: 1) ridicarea cămi-

nelor; 2) acordarea burselor, menite să împropăteze energia națională, care trebuie să se hrănească din toate păturile sociale și 3) crearea unui nou tip de școală, școala superioară țărănească impusă de structura economică a țării”.

Dl Gusti și-a încheiat astfel cuvântarea:

„Ne găsim la o răscruce a evoluției vieții culturale. Atât școala primară, cât și toată munca pentru ridicarea culturală a păturilor largi ale poporului, sunt pe punctul să și alege alte drumuri.

Ceea-ce domină mereu prefăcerea care se frământă este, după părerea noastră, că ea stă sub semnul unei noi concepții, îmbinând rosturile școlii primare cu acea ale culturii poporului într-o unitate care le cuprinde pe amândouă și care nu este alta, decât școala poporului, cea nouă.

Din cele expuse de dl prof. Gusti, reese însemnătatea hotărâtoare pe care o are pentru viața națională și viața de sat, școala poporului.

Declarație

Diferendul ajuns în fața Tribunalului Deva, între Domni Dr. Aurel Dobrescu ca reclamant și Dr. Aurel Vlad ca acuzat s'a soldat prin alăturarea două declarații pe cari le publicăm.

În legătură cu articolul publicat în gazeta girată de subsemnatul „Solia Dreptății” Nr. 21—22 din 9 Mai 1935 sub titlul „Cele șapte minuni ale democrației”, deși nu subsemnatul am făcut să fie reprodus acest articol, reprob și regret apariția lui și stilul în care a fost scris declarând că nu am avut nici odată intenția de a atinge cinstea personală a dlui Dr. Aurel Dobrescu și deci nu mă identific cu cele reproduse în acest articol.

Deva, la 18 Mai 1936.

ss. Dr. Aurel Vlad,

Scrisoarea dului Iuliu Maniu

prin care dsa refuză să fie sărbătorit în
asemenea momente grele pentru țară

Textul scrisorii trimisă dului Ioan C. Pop, președintele organizației județului Alba.

Scumpe dle președinte,
Iubite Ioane!

Cu adâncă grațitudine am luat act de hotărârea voastră de-a organiza o scribere jubilară în amintirea activității mele politice.

Vă rog însă să renunțați la realizarea acestei hotărâri. Am fost totdeauna potrivit sărbătoririlor personale și azi am mai puține motive ca oricând să mă abat de la atitudinea mea din trecut.

Nu sunt în dispoziție sufletească de a jubila. Regimul nemișos care taie adânc în cele mai viabile interese ale României Mari, înfăptuită cu mari jertfe și care ofensează, lipsit de orice prevedere politică, demnitatea națională, drepturile poporului românesc câștigate prin eroismul în luptă și prin înfrângerea noastră, înfrângerea noastră, trasi în țeară, zdrobiți pe roată și duși la spânzurătoare, imi impun mie ca și tuturor cetățenilor conștienți ai țării noastre, dar mai ales Românilor ardeleni și bănățeni o stare sufletească de luptă și supremă încordare, care exclude o atmosferă de seninătate și de elocigă reculegere necesară la o sărbătorire jubilară, mai ales acum când multe din rezultatele muncii noastre comune de 40 ani, sunt puse în discuție din cauza extremei lipse de dibăcie care a ca-

racterizat conducerea Statului nostru în ultimul timp.

Mizeria aceasta și desnădejdea în care e aruncat Poporul Român, încâtugează avântul sufletesc al unei țări bogate.

Un regim inconștient și incapabil împiedică un popor admirabil să perceapă fructele sacrificiilor din trecut și ale muncii sale mistuite de azi.

Pentru aceste motive, vă rog să nu chemați la sărbătorirea unui tovarăș de luptă pe cei cari l-au ridicat prin devotamentul lor, pentru o cauză sfântă, în fruntea lor — ci îndemnați-i la datoria de a continua, cu vechea lor dârzenie și spirit de sacrificiu, lupta pentru întronarea moralei creștine, a unei vieți constituționale, pentru afirmarea energică a năzuințelor noastre naționale, pentru apărarea intereselor și drepturilor Românilor din Ardeal și Banat, în realizarea celui mai mare bun al nostru: ROMÂNIA MARE ȘI INTREGĂ.

În această luptă voi fi mereu alături de voi.

Rog interpretează întregii organizații și tuturor tovarășilor de luptă, cele mai adânci mulțumiri pentru sprijinul desinteresat ce mi-l-au dat în atâtea decenii și primește esiguranțele mele de cea mai mare stimă și considerație.

Al tău devotat frate

ss. Iuliu Maniu.

D-l Ion Mihalache

a convocat d.n nou marile adunări ale partidului nostru Național-Țărănesc

Partidul nostru național-țărănesc a reînceput marile adunări pentru dobândirea guvernului liberal. Astfel Joi în 21 Maiu 1936 a avut loc o mare adunare la Beiuș la care a luat parte dl președinte Mihalache și Mihai Popovici și la care au participat peste 10.000 de persoane.

De-asemena Duminecă în 24 Mai va avea loc o mare adunare la Timișoara iar Duminecă în 31 Mai va avea loc o mare adunare la București pentru județele din vechiul regat, și în alte capitale de județ pentru ținuturile alipite.

S'au supărat slugile liberale din județ

Într'un articol al gazetei noastre, care a apărut înainte cu 2 săptămâni, am scris despre dl Bursan, că a fost sărbătorit la Hunedoara. În legătură cu această serbare am făcut câteva constatări și am afirmat și anumite adevăruri, pe cari le-am

știut și cunoscut, în legătură cu alegerile parțiale despre persoana dului Bursan.

Lucru curios și de mirare, că dl Bursan tace ca peștele. În schimb ce vedem? S'au supărat foc slugile dsale dela Hunedoara, cari, în Nr. 11 al „Dreptății” liberale, ne ocărăsc și ne injură cu un vocabular, care-l folosesc brișii în grajduri. Probabil, că d-șit petrecându-și viața în grejdurile politicii liberale, nu știu vorbi altcum, decât cum au scris în pomenita gazetă.

Dar rogu vă, ce vă mestecați într'o treabă care nu vă privește! Nimeni n'a scris despre voi vre-un cuvânt, nici nu s'a gândit nime la slugile și otrepele locale ale partidului liberal. Lăsați-l pe patronul nostru să-și vâre cămeșă pe unde o ști și pe unde o pufea! Pentru că, noi repetăm și la acest loc, că dl Bursan l-a lucrat și a evut atitudine potrivnică Dului Mioc în alegerile parțiale, ca să nu aveți, liberalii din ju-

deț, nici o persoană polițică de suprafată, care eventual ar fi competitor la un post de jumătate de ministru. Până la alegerile parțiale, se vorbea în lungul și latul județului despre înălțirea dului Mioc la postul de subsecretar de stat. Știm și noi și știe toată lumea cum s'a dus dl Mioc însoțit de dl Oprea la București, ca să ia în primire subsecretariatul de la finanțe, în urma denumirei dului M. Constantinescu de guvernator.

Și mai știm cu toții, că nime nu vorbea despre dl Bursan până la alegerile parțiale ca despre un viitor subsecretar de stat, că l-ar fi răs și câinii din Găuricea.

După alegerile parțiale însă, când s'a pus problema unei remanieri, s'a putut ceti prin gazete că și dl Bur-

san este candidat la un viitor subsecretariat.

Acel Domn Bursan, pe care cu câțiva ani înainte îl adusesse în acest județ fie iertatul Constantinescu Porcu, împreună cu alte specimene ale menajeriei sale politice, azi poate vorbi de subsecretariat politic, până când dintre localnicii liberali nu mai este nici unul, care să aibă o suprafață și căruia să nu i fi legat de picioare cancanurile politice de culise giulelele compromiterii.

Inconștienților nămișii în interesul vostru și a demnității ardelenesti s'au scris acele rânduri. De ce nu ați avut înțelepciunea să tăceți și să-l lăsați pe stăpânul vostru să vorbească, că el era în cauză!

V. P.

Parcul Sfântului Giugurtu

Domnul Giugurtu sfântul cu monoclu d'n Biseri a dela Brad, atotputernicul stăpân al Soc. „Mica” a hotărât ca din pădurea pe care o reclamă de-atâta timp satele să-ace ale moșilor, să nu fie dată lor ci să fie transformată într'un parc (loc de schimbare pentru domni).

Deaceia au și început să îngrădească această pădure. În afară de

aceasta noi mai știm că această pădure ar fi trebuit expropriată pe seama comunelor respective cari sufăr din lipsă de pădure. Să vede însă că nimeni nu-și apleacă urechea la durerea moșilor cari așteaptă cu nerăbdare să vină la putere partidul național-țărănesc ca să pună capăt la toate nelegiuirile și să aducă o alinare pe seama moșilor.

Imnul Partidului Național-Țărănesc.

I.

Loc gloatei, fără nume, fără drepturi,
Căci vin acei ce n'au cuvânt,
Dar au arat și sămănat pământ;
Că vin, potop, cu crezul nou în piepturi.

Noi am purtat, prin veacuri, tun și plug,
Cu soare 'n fața și cu rouă 'n fructe;
Noi am rodit, grăunte cu grăunte,
Noi am mănât și noi am tras la plug.

Așa ne vrem în „România Nouă”:
Tot ce muncim să ni-se cadă nouă!

II.

În lături, că-l multime în neșire,
Cu moși strămoși în suflete și sânge;
Că poartă 'n cântec doina care plânge
Și strigătul cel greu de desobire.

Ne chiamă Horea, Cloșca și Crișan
Și ale lor credințe și porunci;
Venim și noi acum, ca și ei atunci,
Cu aceeași hotărâre de țărăn.

Așa ne vrem în „România Nouă”:
Tot ce muncim să ni-se cadă nouă!

III.

Stăpâni pe gile, turme și pe grâne,
Așa ne vrem în „România Nouă”:
Tot ce muncim să ni-se cadă nouă,
S'avem și drept la suflet și la pâine.

Ne chiamă Horia, Cloșca și Crișan
Și ale lor credințe și porunci;
Venim și noi acum, ca și ei atunci,
Cu aceeași hotărâre de țărăn.

Așa ne vrem în „România Nouă”:
Tot ce muncim să ni-se cadă nouă!

DEMOSTENE BOTEZ.

Cărți bune pentru copii

În editura „L'brării Academice” — București, — Calea Victoriei, — a apărut:

„LIGA-FURNICA-IMPĂRAT”
după a 14-a ediție italiană a vestitei cărți „CIONDOLINO” în traducerea

d-ilor: Teodor Iacobescu și Alexiu David.

Educatorii și părinții vor blecuvânta clipa când au pus acest dar minunat în mâna copiilor lor.

Volumul, împodobit cu desene, crochiuri și elegant tipărit se va pune în vânzare, după data de 15 Maiu a. c. la toate librăriile din țară.

Starea semănturilor

După informațiile primite la Ministerul Agriculturii, până la 10 Mai, situația câmpului este în general bună.

Semănturile de toamnă s'au dezvoltat normal, numai creșterea celor de primăvară este cam cu o săptămână în întârziere, din cauza timpului rece care a fost în unele regiuni ale țării.

Pioi au fost destule pe aproape întreg cuprinsul țării, afară de unele părți din județele Bihor, Storoieneț și Bala.

Un fapt îmbucurător este, că anul acesta plantele de câmp n'au fost atinse până acum de diferite insecte, ce se ivesc de obicei în aceste săptămâni. Faptul acesta se explică în modul următor.

În luna lui Februarie fiind mai cald ca de obicei, insectele cari s'a prăsit au fost distruse de răceala care a urmat. În schimb au suferit mult pomii roditori, îndeosebi cireșii și cașii a căror recoltă va fi foarte slabă. În părțile de peste Murăș (Balșa, Mada etc.) va fi o recoltă foarte bogată în cireșe.

ȘTIRI

OMORÂT DE ELICEA AEROPLANULUI. În ziua de 8 Maiu, un aeroplan sta gata de sbor în apropierea Constanței. Când a primit ordin să plece, motorul a intrat în funcțiune iar elicea a început să se învârtă. Un soldat numit Oltean Soare, se afla tocmai atunci în apropierea aeroplanului cu toate că acest lucru e oprit. Elicea care se învârtea cumplit de tot la lovit drept în mijlocul capului pe care i-l-a spintecat în două pătrunzând până în coșul pieptului. Soldatul era dintr'o comună apropiată. I-s'a făcut o înmormântare frumoasă, de față fiind camarazi de-ai săi. Mai multe aeroplane au sburat în ziua înmormântării deasupra comunei și a cimitirului.

CĂLDURI MARI ÎN AMERICA. Vine știrea știrea din țara de peste mare că bănuie în partea de răsărit a țării o căldură cumplită. Măsurătorile arată 35 de grade celsius, cum pe la noi nu se pomenește decât foarte rar, în vremuri de secetă. De altfel și pe la noi se simte lipsă de ploaie. Zilele sunt mereu senine și călduroase încât se pare că suntem la început de secetă.

S'AU CIOCNIT TREI AEROPLANE. Dumineca trecută au fost mari întreceri de sbor cu aeroplane în Polonia. În timpul sborului s'au ciocnit puternic trei aeroplane. Două din ele s'au prăbușit imediat la pământ, toți conducătorii murind pe loc. Unul dintre conducători a sărit cu parașuta, dar din cauza prea micii apropieri de pământ nu s'a deschis. Trupul lui s'a făcut una cu pământul. Al treilea aeroplan a reușit să coboare cu bine la pământ cu toate că a suferit mari stricăciuni. O astfel de nenorocire, ca să se ciocnească deodată trei aeroplane, nu s'a mai pomenit.

A INCERCAT SĂ MÂNĂCE FOC. Tânărul brutar Liser, din Făgăraș, voind să imite pe mânătorii de flăcări de pe la circuri, a luat o sticlă

cu benzină și a plecat în pădurea din apropiere ca să facă „experiențe” (încercări). Dar a pățit o! Benzina luând foc, i-a părjolit fața și părul de pe cap.

CE FACE FUMATUL. Funcționarul comercial, Botoz Ludovic, din Sfântul Gheorge, venind seara acasă a băgat din greșală o țigare aprinsă în buzunarul hainei. Culcându-se, haina s'a aprins. Fumul ieșit din haina l-a înăbușit. Cadavrul a fost găsit în apropierea ușei, dovadă că înăbușit de fum a încercat să iasă din cameră dar n'a mai avut putere.

PROFESOR STRIVIT. Profesorul pensionar Niculescu, din Ploști, ducându-se la un chioșc de ziare, și-a cumpărat un ziar și-a pornit răsfoind ziarul. În apropiere se afla un camion, care fiind lăsat în grija unui ajutor de șofer, care nepricepându-se a pus motorul în viteză. Mașina a pornit cu viteză înapoi și urcându-se pe trotuar, a izbit în bietul profesor pe care l-a strivit de gard omorându-l. Nenorocitul ajutor de șofer a fost arestat.

ELEVII ȘCOALELOR n'au defilat la 10 Mai, în schimb vor defila la 8 Iunie, conform ultimei îndrumări a ministerului instrucțiunii.

NOI BANI. În zilele acestea se pan în circulație noui monezi de 50 lei. În acest scop se va retrage o mare parte din monedele actuale de 100 lei, de oarece s'a dovedit că acestea se falsifică foarte ușor.

S'A OPRIT TAIEREA NUCILOR și transportul oricărui lemn de nuc. Deasemenea e oprit exportul lemnului de nuc sub orice formă. Autorizația de tăiere și transport pentru acest material se va da pe viitor de către Ministerul Domeniilor. — Lemnul de nuc se folosește la fabricația puștilor și a altor arme, de cari se fabrică pe întrecute în toate țările...

BENZINA se scumpește după cum spun unele știri sosite din București. Aceasta e urmarea urcării diferitelor taxe. E probabilă o urcare a prețului la toate produsele petrolifere.

Cumpăr!

Aș cumpăra un arajament de moară cu 2—3 pietre sau aș arenda o asemenea moară cu existența garantată.

Adresa la administrația ziarului

Atențiune!

Subsemnatul aduc la cunoștința Onor. public din Orăștie și jur, căci cu 1 Martie a. c., mi-am mutat atelierul de legătorie de cărți din Calea I. G. Duca 20, în

Piața „Ardeleana” Nr. 10

Tot aici se primește un băiat ca ucenic, care să aibe 2—4 cl. sec.

Rog și pe mai departe sprijinul onor. public

DUMITRU PARDOS, m. legător de cărți.

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. public din loc și jur, că începând cu ziua de 20 Aprilie — primesc orice lucrare în această branșă, deplasându-mă și pe comune. Garantiez de lucrările executate de mine.

Noul zugrav și vopsitor în Orăștie

Execut modele simple, variate, până la cele mai complicate — rugându-vă de tot sprijinul. **semnez cu toată stima: Ioan Stroia, maestru zugrav** Orăștie, strada Tudor Vladimirescu, 59 b.

Cetiți numai „Solia”

Premiu

pentru cei mai harnici strângători de abonamente

Toți aceia cari vor strânge, pe seama gazetei noastre „SOLIA” 5 abonați plătiți, va primi gazeta noastră în mod absolut gratuit.

În curând gazeta noastră va face și alte premii pentru cei mai harnici strângători de abonamente.

Una casă de fier mică de vânzare.

Adresa la administrația ziarului.

O casă de vânzare cu 3 (trei) camere de locuit, o bucătărie de vară și grădină. În Str. Miron Cristea No. 3, se vinde din mână liberă.

Informațiuni la administrația ziarului „Solia” din Orăștie.

Cetiți și faceți reclamă numai în gazeta „Solia”

De vânzare

Casă onestă cu grădină mare și o holdă în luncă, de vânzare din mână liberă, în Orăștie, Strada Crișan 5.

Cătră iubiții noștri cetitori!

Implinindu-se în cură d un an de zile dela apariția gazetei noastre, — pe care-o scoatem cu enorme sacrificii, vă rugăm iubiți cetitori cărora un an de zile v'a plăcut să vă desfăștați mintea și sufletul citind gazeta noastră să vă gândiți și la existența ei, și să ne trimiteți odată sau pe rând cel puțin acei 50 de lei cât face abonamentul cel mai mic, — pentru ca să putem și în viitor să asigurăm apariția ei.

De vânzare:

Un taur de 1 an și 1 lună, rasă zimental, în perfectă stare de sănătate, vizitat de medicul veterinar și aprobat, se află la:

Lup Petru din BORCEA-MARE.

Atențiune!